Dokumenttyp	Gäller verksamhet i	Klassning
Instruktion	**Hector Rail**	**Intern**

Dokumenttitel	Dokumentnummer	Utgåva	Giltig från	Giltig till
Rundvirke – lastsäkring och städning	1.52.02	**16**	**2024-11-15**	**2026-11-30**

Skapat av	Granskat av	Utgivande avdelning
Björn Nettervik	Johan Hellström	Säkerhet & Kvalitet

Innehåll

1. Inledning 2
1.1. Omfattning och syfte 2
1.2. Målgrupp 2
2. Vagnar 2
2.1. Allmänt 2
2.2. Gavlar 2
3. Lastning (och lossning) 3
3.1. Allmänt 3
3.2. Lastanvisning 3
3.3. Särskilt för björkved 4
3.4. Särskilt för lastning av ”kubb” 4
3.5. Särskilt för Sggrrs i SCA Skog 4
4. Städning av vagnar 4
5. Dokumentändringar 5

Gällande utgåva av detta dokument finns på Knutpunkten/Styrande dokument. Om dokumentet skrivs ut eller sparas som en fil kan giltigheten inte garanteras. Detta dokument upphör att gälla när en ny utgåva publicerats. Utgåvan på utskrivna eller sparade dokument måste alltid kontrolleras mot uppgifterna på Knutpunkten innan de används.
© Hector Rail AB

1. Inledning

1.1. Omfattning och syfte

Dokumentet omfattar de bestämmelser som gäller hos Hector Rail för operativ hantering av timmervagnar med tillhörande last, vilket innefattar:

- omfattningen av gavlar,
- lastning av stockar med skiftande diameter (med eller utan bark) samt
- städning efter lossning.

Syftet med regelverket är att:

- tillhandahålla tydliga bestämmelser för de som lastar vagnarna.
- ge tågsättsklargöraren ett verktyg för att kunna besluta huruvida en vagn är korrekt lastad eller ej, samt
- ge de som städar vagnar efter lossning (eller kontrollerar status i detta hänseende) ett verktyg som underlättar bedömningen.

De som lastar vagnar som ska ingå i tåg som opereras av Hector Rail, ska ha adekvat utbildning för detta, vilket bland annat innefattar kunskap om de bestämmelser som finns i detta dokument.

Anm. Vid upptäckt av förhållande som avviker från de bestämmelser som anges i detta dokument, på annan plats än plats för lastning eller lossning, ska bestämmelserna i dokument 1.53 – *Funktionskontroll godsvagnar* tillämpas.

1.2. Målgrupp

Dokumentet vänder sig främst till lastpersonal och tågsättsklargörare.

2. Vagnar

2.1. Allmänt

Bestämmelserna gäller för vagnar litt Sgns(s) och Sggrrs med lasttillbehör för rundvirke som används i Hector Rails trafik.

Bestämmelserna får även tillämpas på tillfälligt inhyrda vagnar. Lastgränser på tillfälligt inhyrda vagnar måste dock fastställas då dessa kan skilja sig från Hector Rails ordinarie vagnar.

2.2. Gavlar

Gavlar på vagnar ska finnas i följande omfattning

- Först och sist:
  Gavel ska **alltid** finnas*.
  Anm. Om sista vagn skulle sakna gavel får den gå med i tåget olastad

- Inne i tåg:
  Gavel ska normalt finnas. Vagn kan dock sakna gavel under kortare perioder i väntan på reparation med följande undantag:
  - Vagnar i Södra-trafiken ska alltid ha gavlar i bägge ändar
  - Vagnar lastade med ”lövträ” ska alltid ha gavlar i bägge ändar

Vagn som saknar gavel ska kortas enligt anvisningar i dok. 1.53 Funktionskontroll godsvagnar.

Gällande utgåva av detta dokument finns på Knutpunkten/Styrande dokument. Om dokumentet skrivs ut eller sparas som en fil kan giltigheten inte garanteras. Detta dokument upphör att gälla när en ny utgåva publicerats. Utgåvan på utskrivna eller sparade dokument måste alltid kontrolleras mot uppgifterna på Knutpunkten innan de används.
© Hector Rail AB

3. Lastning (och lossning)

3.1. Allmänt

Lastning och lossning av vagnar ska utföras med aktsamhet så inte vagnar eller lastutrustning skadas. Om en vagn av misstag lyfts av från rälsen eller om misstanke finns om att detta skett, ska vagnen betraktas som skadad (ej löpduglig) tills besiktning skett.

OBS! Lastning eller lossning får inte påbörjas förrän klartecken erhålls från den personal som växlar fram vagnar om att växlingen är avslutad.

Felaktig lastning kan leda till allvarliga skador såsom skador på kontaktledningsanläggningen (stock som sticker upp) och personskador (stock faller ur vagn där det finns folk, t.ex. på en plattform). Det är därför viktigt att lasten placeras i enlighet med de bestämmelser som anges nedan.

Om skada inträffat ska Hector Rails personal på plats omedelbart meddelas eller Hector Rails operativa ledning (OC) om personal inte finns på plats.

Säkring/förstängning av rundvirket sker:

1) I längdriktningen med vagnens gavlar
2) I tvärriktningen med vagnens stolpar

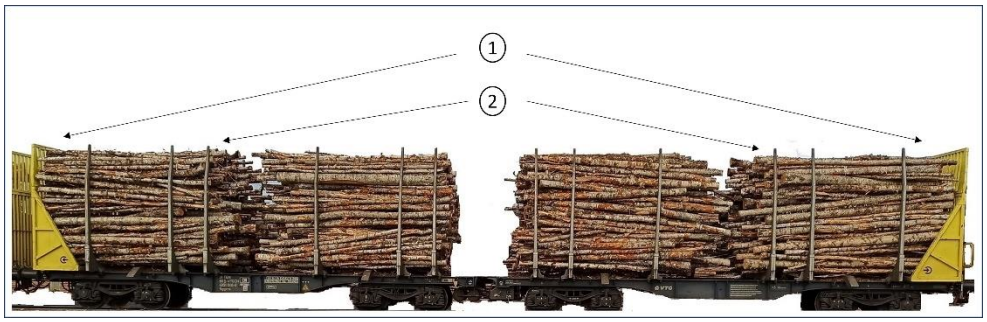

3.2. Lastanvisning

1. Stockarna ska lastas i vagnens längdriktning.
2. Stockarna ska lastas i jämna travar och fördelas jämnt på vagnen. Det är inte tillåtet att centrera travarna mot vagnens mitt.
3. Stock som ligger direkt på vagnens lastbankar eller ligger an mot vagnsstolpe ska säkras av minst två stolpar eller lastbankar (stödbanke får användas under förutsättning att stocken är säkrad mot sidorörelse av andra stockar). Stöd ska säkra stockens yttre tredjedelar. Stöd som ligger an mot stockens mellersta tredjedel får ej tillgodoräknas som säkring.
4. Vid säkring med endast två stolpar eller lastbankar ska stockarna nå förbi stolpmitt med minst 20 cm.
5. Rundvirke med diameter under 5 cm i smalaste änden får inte ligga överst i trave, de ska säkras under grövre stockar.
6. Stock får ej lastas utanför gavel. Om gavel tillfälligtvis saknas (se 2.2) får lastning inte ske utanför buffertbalk.
7. Avstånd mellan travar över kortkoppel ska vara minst 20 cm. Förskjutning av stockar, s.k. ”saxning”, är tillåtet i enstaka omfattning så länge avståndet mellan stockar inte underskrider 20 cm.

(forts.)

Gällande utgåva av detta dokument finns på Knutpunkten/Styrande dokument. Om dokumentet skrivs ut eller sparas som en fil kan giltigheten inte garanteras. Detta dokument upphör att gälla när en ny utgåva publicerats. Utgåvan på utskrivna eller sparade dokument måste alltid kontrolleras mot uppgifterna på Knutpunkten innan de används.
© Hector Rail AB

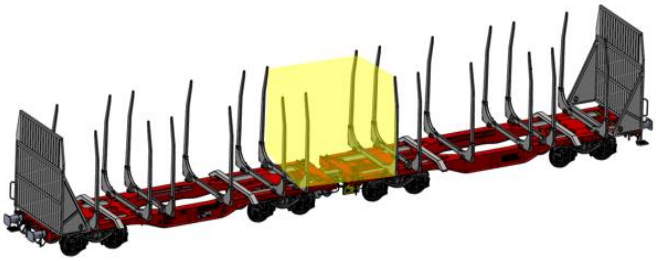

Anm. Syftet med avståndet är att stockarna inte ska haka i varandra. Att ”saxning” bara är tillåtet i begränsad omfattning beror på att det ska vara praktiskt möjligt att bedöma avståndet vid säkerhetssyning.

8. Stock får ej slås eller tryckas ner på vagn.
9. Lastning får ej ske över stolptopp.
10. Sadellastning får inte förekomma.

3.3. Särskilt för björkved

För att skapa en större marginal (säkerhetsavstånd) till kontaktledning ska björkved lastas upp till 20 cm under stolptopp på vagn litt Sggrrs.

3.4. Särskilt för lastning av ”kubb”

Stockarna ska fördelas så jämnt som möjligt på lastytan. Därvid får den högsta tillåtna axellasten inte överskridas; för boggivagnar gäller boggilastförhållandet 3:1, enligt beräkningsmodellen i avsnitt 3.3 i TÅGDOK 700.

3.5. Särskilt för Sggrrs i SCA Skog

Sggrrs får lastas med max 133 ton per vagn. Vagnen består av två kortkopplade vagnsdelar. Varje del får lastas med max 66,5 ton.

Vagnarna har gavlar i båda vagnsändar.

4. Städning av vagnar

Grunden är att en vagn ska vara ren från ”skräp” innan vagnen lämnar en terminal efter lossning. Orsaken till detta är främst risken för brand och skador orsakade av lastrester.

Att bestämma en rimlig nivå på vad som kan anses vara acceptabel städning är dock svårt. Dels för att det beror på typ av vagn, dels för att det alltid kommer att vara en bedömningsfråga.

Riktlinjen för när en vagn anses vara acceptabelt städad är när tågsättsklargöraren bedömer att ”skräpet” inte utgör någon risk för att skada människa, miljö eller egendom. Med detta menas att:

- mängden skräp inte bör vara mer än vad som blir kvar om man drar en kratta över.
- storleken på det kvarvarande ”skräpet” inte bör vara större än storleken på en makadam sten eller ”pinne” med diameter < 5 cm.

Gällande utgåva av detta dokument finns på Knutpunkten/Styrande dokument. Om dokumentet skrivs ut eller sparas som en fil kan giltigheten inte garanteras. Detta dokument upphör att gälla när en ny utgåva publicerats. Utgåvan på utskrivna eller sparade dokument måste alltid kontrolleras mot uppgifterna på Knutpunkten innan de används.
© Hector Rail AB

5. Dokumentändringar

Vers	Datum	Beskrivning av ändring	Ändrad av
3	2020-07-21	Förtydligat lastning över kortkoppel	Björn Nettervik
4	2020-09-17	Rättat avstånd över kortkoppel under avsnitt 3.1 (6). Sakändringar markerade med gult.	Björn Nettervik
5	2020-09-20	Rättat dokumentnummer. Redaktionella ändringar. Gulmarkeringarna från utgåva 4 kvarstår.	Johan Hellström
6	2020-10-15	Justerat avstånd över kortkoppel under avsnitt 3.1 efter riskanalys. Rättad text och anpassningar till Tågoperatörernas dokument TÅGDOK 720 under 3.1. HRM-O 05-2020 om lastsäkring av björkved inarbetat i ny punkt 3.2 med tillägg om att det gäller Sggrrs. Anm. avseende tung transport borttagen Sakändringar markerade med gult.	Johan Hellström
7	2020-11-25	Förtydligande om förbud mot centrerad lastning på vagnens mitt infört efter utredning i Synergi #678. Punkt 6 under 3.1 förtydligad ref. bilaga 1. Stödbanke tillagt under 3.1 Sakändringar markerade med gult.	Johan Hellström
8	2020-12-08	Södra skogsägarna (”Södra”) tillagt under avsn. 3.4. Redaktionella ändringar. Gulmarkerade sakändringar från utg. 7 kvarstår.	Johan Hellström
9	2020-02-24	Korrigerat behovet av gavlar i avsnitt 2.2	Björn Nettervik
10	2020-02-25	Kompletterat 2.2 med regler för björk	Björn Nettervik
11	2022-11-01	Nytt avsnitt 3.3 om lastning av ”kubb” och hur den ska fördelas	Johan Hellström
12	2022-12-20	Förtydligande om utbildning av lastare och klartecken innan lastning eller lossning	Björn Nettervik
13	2024-02-05	Rundvirke får inte längre lastas utanför gavel. Illustration över säkring mot gavel/stolpe tillagd. Redaktionella ändringar.	Björn Nettervik
14	2024-03-05	Förtydligat ansvar vid lastning och lossning av vagnar.	Björn Nettervik
15	2024-08-16	2.2 Björk ändrat till ”lövträ”	Björn Nettervik
16	2024-11-15	Kortning av saknade gavlar flyttad till 1.53	Johan Hellström

Gällande utgåva av detta dokument finns på Knutpunkten/Styrande dokument. Om dokumentet skrivs ut eller sparas som en fil kan giltigheten inte garanteras. Detta dokument upphör att gälla när en ny utgåva publicerats. Utgåvan på utskrivna eller sparade dokument måste alltid kontrolleras mot uppgifterna på Knutpunkten innan de används.
© Hector Rail AB